

concurrentie te bieden, met een wat minder steile leercurve dan de vaak toch wat log en onoverzichtelijk aandoende apps van bijvoorbeeld Interactive Brokers. Robinhood stopt in die app ook gamificatie-elementen, een door applicatiemakers veelgebruikte manier om apps verslavender te maken door gebruikers met psychologische trucs te belonen voor het blijven gebruiken van de app.

Robinhood doet dat bijvoorbeeld door het telefoonscherm van gebruikers met confetti te vullen als zij een succesvolle *trade* doen. Ook stuurt het bedrijf zijn gebruikers veel notificaties en uitnodigingen om snel een kijkje te nemen en meer te handelen. Dat is immers lucratief voor het

ROBINHOOD
KREEG VEEL
AANDACHT
TIJDENS DE
CORONA-
PANDEMIE,
TOEN VEEL
JONGEREN
INTERESSE
KREGEN IN
BELEGGEN

bedrijf: meer handel betekent ook meer inkomsten. Na een lange juridische strijd met lokale Amerikaanse overheden werd Robinhood ertoe gedwongen de scherpste randjes van die praktijken ietwat bij te schaven.

Los van de gamificatie en zijn marketingtactieken heeft Robinhood bijgedragen aan belangrijke kostenbesparingen voor beleggers, door de nadruk te leggen op de transactiekosten die andere brokers rekenden. De beweging naar lagere commissies, die ook Interactive Brokers in navolging van Robinhood al had ingezet, versnelde daardoor. Op de dag dat Schwab het schrappen van zijn transactiekosten aankondigde, was het hek van de dam en deed

ook concurrent TD Ameritrade dat. Het concern verloor daarop 26 procent van zijn waarde, en werd later dan ook overgenomen – door Schwab. Samen met de aankoop van E*Trade door Morgan Stanley zijn het duidelijke tekenen van een consolidatieslag in de sector. Voor de meeste handel in aandelen en *exchange-traded funds* (etf's) hebben de handelskosten bij vrijwel alle grote brokers in de Verenigde Staten nu het nulpunt bereikt.

PFOF

Voor brokers als Schwab betekende de verschuiving dat de inkomsten uit een andere bron moesten komen. Een van die oplossingen is het zogenoemde *payment for order flow* (PFOF): de praktijk waarbij handelshuizen de brokers een commissie betalen om de handel via hun systemen te laten lopen. Voor hen zijn de vele kleine orders die particuliere beleggers inleggen aantrekkelijk, omdat de kleine handelsomvang betekent dat de orders de markt waarschijnlijk niet zelfstandig in beweging zullen zetten. Zo zijn particulieren een relatief risicooloze partij om als marketmaker tegenover te staan. Voor alle duidelijkheid: PFOF is in Nederland verboden. Toezichhouder AFM ziet PFOF als onwenselijk, omdat het kan resulteren in slechtere uitvoeringsprijzen voor beleggers.

Die betalingen zijn duidelijk veel belangrijker geworden. In 2016 lagen de inkomsten uit handelscommissies bij Schwab nog acht keer zo hoog als die uit orderstroombetalingen. In 2020 nam Schwab zijn concurrent Ameritrade over van de Canadese bank TD, wat het vergelijken van de omzetten vóór en na de handelsexplosie van de coronapandemie lastig maakt. Wel is duidelijk dat de verhoudingen binnen de inkomsten uit handel compleet zijn veranderd: in de recentste boekjaren komt grofweg de helft van de handelsomzet uit de commissies die handelshuizen als